

ÅLANDS LANDSKAPSNÄMND'S framställning till

Ålands landsting med förslag om antagande av
förrordningen angående ändring av skolordningen.

Given den 16 maj 1924.

Förenämnda förrordning underligger det lagstiftningsgebit, som är landskapet förbehållet och bör förty, för att gälla på Åland, av Landstinget antagas. Densamma gäller ändring av bestående bestämmelser i skolordningen av den 8 augusti 1872 beträffande rektorsämbetet och lärarkollegium samt avser sättet för rektors och prorektors utseende, samt beredande av möjlighet såväl för elevernas föräldrar som lärarna vid resp. läroverk att i viss mån inverka på det för en skola särskilt betydelsefulla valet av densamnas styresman och hans ställföreträdare därigenom, att föräldrarådet och lärarkollegiet äga avgiva yttrande över lämpligheten av de personer, som böra till befattningarna i fråga utses, i stället för att, såsom härintills varit fallet, rektor utnämnts av statsrådet på skolstyrelsens framställning samt prorektor förordnats av sistnämnda styrelse. Vad lärarkollegiet vidkommer, så utsträcker genom bestämmelserna uti ifrågavarande förrordning rättigheten att deltaga i kollegiets sammanträden och fatta beslut i å detsamma ankommande ärenden till så gott som samtliga vid läroverket anställda lärarkrafter.

Alldenstund framgången av ett läroverks undervisning samt ordning och god anda i detsamma i hög grad äro beroende av att dess styresman och dennes ställföreträdare utses bland läroverkets bäst

kvalificerade lärare och säkrare garantier härför säkerligen kunna
 vinnas därigenom att deras lämplighet övervägas av dem, å vilka i
 första hand ansvaret för skolans framgångsrika verksamhet vilar ä-
 vensom med beaktande därav, att genom ökat antal medlemmar i lära-
 kollegiet jämväl detta tvivelsutan tillföres ökad sakkunskap, anse-
 Landskapsnämnden för sin del, att förordningen borde antagas att
 la i landskapet, med uteslutande likväl av stadgandet angående ut-
 seende av rektor och prorektor för normallyceum och inrymmande av
 bestämningen, att skolstyrelsen tillkommande befogenhet skall över-
 å Landskapsnämnden.

Med hänsikt till vad här ovan framhållits, får Landskapsnämnden
 äran föreslå,

att ifrågavarande paragrafer av Landstinget an-
 tagas i följande lydelse:

§ 88.

Vid varje läroverk skall finnas en rektor och
 en prorektor. Är rektor vid samskola en man, utse
 Landskapsnämnden en av de kvinnliga lärarna vid lä-
 verket att tillsviðare handhava vården om flickorna
 där rektor för sådan skola är kvinna, förordne lan-
 skapsnämnden en bland de manliga lärarna att lika-
 ledes tillsviðare utöva uppsikt över gossarna.

Rektor och prorektor utses av landskapsnämnden
 bland läroverkets med fullmakt eller konstitutorie
 försedda lärare, efter det vederbörande föräldrar

och lärarkollegium inkommit med yttrande i ärendet.

Rektor och prorektor tillförordnas för en tid av fem år i sänder, och kunna de efter denna period ånyo till befattningen förordnas. Har någon i tre femårsperioder eller eljest inalles i femton år handhaft rektors åligganden, vare berättigad att avsäga sig uppdraget. Ifall rektor eller prorektor avlider under det mandatet varar eller varder han eller hon eljest från uppdraget befriad, skall i den avgångnas ställe annan tillförordnas för återstående delen av mandattiden.

Är läroverk under organisation eller annat giltigt skäl förefinnes, vare landskapsnämnden berättigad att lämna rektors- och prorektorsbefattningarna obesatta samt förordna personer att tillsvidare såsom tjänstförrättande handhava dessa befattningar, och kunna härtill utses jämväl andra av skolans lärare än de, som äro försedda med fullmakt eller konstitutorial.

§ 94.

Ledamöter i lärarkollegium äro samtliga med fullmakt eller konstitutorial försedda samt med dem jämställda extra ordinarie eller på prov anställda lärare vid läroverket så ock deras av landskapsnämnden tillförordnade vikarier. Förestås en lärartjänst

av flere vikarier, äger den, som har största antalet undervisningstimmar, inträda som ledamot i kollegium. Är allas timantal lika, äger rektor inkalla den han finner därtill lämpligast. Lärare eller lärarinna som ej är ledamot i kollegium, må av rektor kallas att kollegii sammanträden övervara och i dess överläggningar, men ej i beslut deltaga.

Ej må ledamot och till kollegii sammanträde kallad lärare utan laga förhinder avhålla sig från kollegii sammankomst.

Protokollet föres av den ledamot i kollegiet rektor därtill utser.

§ 96 mom. 2.

Är rektors yttrande skiljaktigt från kollegii beslut, äger han rätt att senast inom fjorton dagar efter den då beslut fattats, sagda dag dock icke räknad, underställa ärendet landskapsnämndens prövning.

Marichamn, den 11 november 1924.

På Landskapsnämndens vägnar:

